

OPINIA

națională

Revistă săptămânală de informație, opinie și idei de larg interes național, editată de FUNDAȚIA "ROMÂNIA DE MĂINE"

Societate, comunicare și valori (I)

Prof. dr. AURELIAN BONDREA

O observație mai generală asupra dezvoltării omenirii, asupra progresului, cum i se spune trecerii de la o stare inferioară, veche la una nouă, superioară, adică în sens social, mers înainte sau propășire, aduce în atenția teoriei și practicii sociale raporturile dintre societate, comunicare și valori. Iar aceasta datorită faptului, aparent banal, simplu, că societatea umană, confruntându-se mereu cu propria ei experiență, își transmite din generație în generație, dar și în cadrul aceleiași generații, de la o colectivitate la alta mai restrânsă ori mai largă - grup social, clasă, națiune - noi și noi informații, cunoștințe, concluzii, principii, norme de comportament. Acest flux permanent al comunicării, pe cele mai diverse căi și cu o rapiditate din ce în ce mai mare, pe măsura amplificării revoluției tehnicoștiințifice, nu este, se înțelege, nici dezinteresat, nici haotic, nici lipsit de anumite mesaje, aflân-

du-se, la "emițător" cât și la "receptor", sub incidența criteriilor de valoare și a unui anumit grad de interes, fie că este recunoscut sau nu.

Luată în ansamblul ei, lumea contemporană se află sub semnul unui neîntrerupt "bombardament" informațional căruia mijloacele moderne de comunicare în masă i-au dat o amploare fără precedent. Tocmai de aceea, științele sociale, îndeosebi sociologia, acordă atenție căilor, normelor, metodelor, sistemelor și, nu în ultimul rând, consecințelor, evidente sau prezumate, ale comunicării, ale informațiilor sau mesajelor codificate.

Se înțelege că pentru societățile aflate în tranziție de la un sistem politic la altul - așa cum este și țara noastră - problemele comunicării ca fenomen social prezintă o deosebită însemnătate deoarece acest proces este, alături de altele, una din compo-

nentele care formează și chiar definesc, în contextul pluralismului democratic, opțiunile de viitor, influențază, în "rău" sau în "bine", evaluând sau propunând, din perspectiva intereselor de grup sau naționale, imaginea României de mâine. Prin urmare, depinde de conținutul și scopul "masei de informații codificate" (presă scrisă, radioteleviziune, discursuri și programe politice etc.), de natura mesajului lor, determinat și de sursa de la care provin, dacă publicul receptor, în funcție de nivelul său de informare, de cultură, de gradul de interes, se realizează unei variante sau alteia a dezvoltării, îmbrățișează o opinie sau alta.

(Continuare în pag. 6)

Pledoarie pentru bioinginerie

Acad. ȘTEFAN MILCU

Bioingineria este o disciplină complexă recent constituită, așa cum o arată și termenul, datorită, pe de o parte, gândirii cantitative a fenomenelor și, pe de altă parte, tehnologiei aplicate în cele mai diferite domenii ale biologiei și medicinei. În gândirea cantitativă e utilizată matematica, sub diferite variante, de la calculul aritmetic elementar la cel probabilistic, mai recent, la teoria mulțimilor difuze și altele.

Folosirea matematicii a impus, împreună cu tehnologia, prezența și competența inginerului, care le folosește obligatoriu în practica profesională. Prezența inginerului în aplicațiile biologiei productive e consacrată de multă vreme în industrie și în agrobiologie.

Nou venit este, în schimb, inginerul în medicina experimentală, mai ales în cea clinică. O experiență personală m-a convins de erorile la care sunt expuși cei ce folosesc aparatură modernă, din care putem cita tomografia computerizată, rezonanța magnetică nucleară, informatica și diferite activități asistate de calculator. Acestea sunt metodele și tehnicile datorită cărora medicina contemporană a devenit, în bună parte, o biologie a omului, aplicată în determinarea exactă a naturii și în localizarea proceselor morbide. S-a produs, în același timp, și o schimbare a gândirii fenomenelor, de la cunoașterea aproximativă la certitudine.

Pare surprinzătoare prezența inginerului în clinica modernă, așa cum a apărut la începutul secolului XX cea a chimistului și, mai recent, a specialistului în fizica nucleară. Pentru a obține aceste performanțe, biologia și medicina au nevoie de specialiști cu o formație complexă, biologică și inginerescă. Desigur că funcția lor necesită o pedagogie adecvată și instituții, care sunt probleme rezolvate în țările dezvoltate sub raport economic.

Este evident că formația unui bioinginer necesită o gândire novatoare din multe puncte de vedere. Numai prezența inginerului va conferi biologiei și medicinei posibilitatea folosirii corecte și în larg orizont a avantajelor tehnologiei moderne. Este explicabil de ce tocmai datorită acestor factori am început să pătrundem, la nivel molecular, în structura și fiziologia organismelor.

Economia socială de piață din perspectiva revoluției manageriale

România parcurge începând cu decembrie 1989, pe plan economico-social, o perioadă de maximă importanță - tranziția la economia de piață, a cărei reușită se leagă în mod hotărâtor de calitatea managementului în plan teoretic-conceptual și în plan pragmatic - aplicativ, atât la nivel macroeconomic, cât și microeconomic.

Dacă, în accepțiunea specialiștilor, economia de piață este definită printr-o serie de caracteristici mai importante, cum sunt: pluralitatea formelor de proprietate și privatizarea; activitatea economico-financiară autonomă a agenților economici; acționarea liberă a cererii și ofertei; desfășurarea neîngrădită, dar loială a liberei concurențe; liberalizarea prețurilor și altele, este evident că perioada de tranziție este cea în care, pentru aceste caracteristici, se caută soluții adecvate, unele eșalonate în funcție de resurse, cadrul legislativ și de evoluția structurilor. Această perioadă de tranziție are și rolul de a configura mai bine poziția statului în societate. Sintetic, economia de piață mai este definită "ca modul de organizare a economiei în care raportul cerere-ofertă determină principiile de prioritate în producerea bunurilor, metodele de producere și organizare a producției, persoanele sau categoriile de persoane care au acces la aceste bunuri prin dinamica prețurilor". Economia de piață este în esență o economie concurențială, care consacră piața cumpărătorului.

"SENSUL ECONOMIEI SOCIALE ESTE DE A CONJUGA PRINCIPIUL LIBERTĂȚII PE PIAȚĂ CU ECHILIBRUL SOCIAL"

Conceptul de economie socială de piață, către care dorim noi să evoluăm în perspectivă, aparține prof. dr. Ludwig Erhard, fostul ministru al economiei Republicii Federale Germania în perioada 1949 - 1963, în guvernul cancelarului Konrad Adenauer. În concepția prof. Erhard, "o bunăstare larg repartizată, o rețea socială exemplară și instituții liberale au caracterizat economia socială de piață ca o concepție politică". Economia socială de piață reprezintă încercarea (reușită în R.F.G. și în statele europene nordice) de a lega într-un tot indisolubil politica economică și politica socială. În acest sens, sunt de relevat cuvintele de caracterizare a economiei sociale de piață, pe care Alfred Müller-Armack, secretarul de stat al lui Erhard, le-a spus: "Sensul economiei sociale este de a conjuga principiul libertății pe

pieță cu echilibrul social".

În concepția politicianilor și economiștilor germani și a celor din statele europene nordice, mecanismele de punere în aplicare a economiei de piață au avut câteva priorități: "Eliberarea forțelor pieței, înlăturarea nevoilor de ordin material, promovarea și favorizarea inițiativelor sub perspectiva câștigului onest, traducerea în realitate a valorilor etice: libertatea și dreptatea socială".

■ Prof. dr.
Mihai DUMITRESCU,
director general al Institutului
Român de Management

(Continuare în pag. 3)

Centenarul

Bibliotecii

Centrale

Universitare

Pag. 5

EVOLUȚII DE NEDORIT PENTRU SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ ÎN TRANZIȚIE

Când politica este ruptă de social

Viața colectivă nu poate fi concepută fără "politică" și fără "social". Or, cum să nu fii frapat de ruptura care tinde să se instaleze între ele; pe de o parte, termenul politică a căpătat un sens peiorativ, de unde și asemenea expresii ca "politician", "eu nu fac politică" etc., disprețul și repulsia fiind alimentate de numeroasele scandaluri politico-financiare din democrațiile parlamentare precum Franța, Italia sau Japonia; pe de altă parte, "socialul" se bucură de aprecieri laudative, mai puțin, în ultimă instanță, prin evocarea unor concepte pozitive ca "justiție socială" sau "binele comun" decât prin noua sa denumire, "umanitar", pe care o regăsim în lozincile americane și ale O.N.U., la modă și politic corecte - "ajutor umanitar", "intervenție umanitară" etc.

Această indiferență față de politic și această admirație exagerată pentru umanitar se reflectă în slăbul interes manifestat de alegători cu prilejul numeroaselor consultări electorale. În Elveția, simbol al democrației directe, de pildă, o rată de participare superioară procentajului de 30% este un record.

Totuși, în societatea noastră europeană care se destramă - occidentală sau pontică - în această disociere dintre politică și social, pentru a folosi o denumire dragă filosofului De Corte, o anumită politică avansează în mod lent, insensibil, imperceptibil.

Tartuffi mercantili urmăresc să ne domine conștiința, să modeleze viața noastră cotidiană; uitați-vă la îmbrăcămintea uniformizată și banalizată care, puțin câte puțin, se impune de la Atlantic la Urali (blugi, adidași, caschete de baschet). Dar ce a devenit sensul Frumosului, care caracteriza continentul nostru? Uitați-vă la falsa alimentație pe bază de hot-dogs, hamburgeri, popcorn, coca-cola. Observați, de asemenea, falsa muzică (care nu mai păstrează din "rock" decât numele), ce nu este decât ură, violență și nihilism total.

Dar dihotomia între politică și social nu a existat dintotdeauna: în Antichitate, în Evul Mediu, în secolul lui Ludovic al XIV-lea, politica era știință practică prin exce-

lență, în timp ce viața socială era codificată prin Arta politică. Fără a mai aminti expresia lui Aristotel: "Omul este o ființă politică prin natura sa", florentinul Brunetto Latini nu scria, oare, în secolul al XIII-lea, că "politică, adică guvernarea cetății, este cea mai nobilă și mai înaltă știință și cel mai nobil serviciu care există pe pământ?"

Și dacă ne referim la opera lui Platon, Protagoras, îl vom descoperi pe Prometeu furisându-se în atelierul lui He-faistos și al Atenei pentru a fura de aici tehnica focului; omul ar fi avut astfel posibilitatea de a obține tot ceea ce este necesar vieții. Dar Prometeu nu-i poate da omului cunoașterea politicii, deoarece el nu reușește să pătrundă în sanctuarul, aprig păzit, al lui Zeus. Platon - care valorează mai mult decât neoplatonienii cosmopoliți, mai ales cei de la sfârșitul acestui secol, ce nu visează decât să instaureze "dictatura filosofilor" - își continuă dialogul, arătându-ni-l pe Hermes, un nou Prometeu, care pretinde să-l învețe pe om Economia.

Economia în locul politicii - nu e aceasta, oare, ceva modern? Nu e aceasta, oare, tocmai ceea ce crede capitalismul occidental, de esență protestantă anglo-saxonă, indiferent de eticheta sa (liberal, social-liberal, democrat-creschin)? Producția, mereu producția - iată ceea ce ne impun discipolii lui Smith și Ricardo. A produce pentru a produce - ce coșmar fără sfârșit!

Cum să te mai miri de faptul că homo naturaliter politicus s-a transformat într-un homo oeconomicus și că viziunea greco-romană asupra Binelui, Frumosului și Adevărului a fost izgonită de anglomanie, care, din secolul al XVIII-lea, domnește grație omului din City și care s-a impus sub forma fie a monarhiei constituționale, ca în Franța, fie a republicii parlamentare, precum Republicile a III-a și a IV-a, în Franța, și Republica italiană - scenă a unor scandaluri fără egal.

Pericolul este cu atât mai mare pentru tineretul român, cu cât el visează la mirajele americane, de la Hollywood la Madonna, de la democrația anglo-saxonă la miliardarul Rocke-

efeller. Societatea românească are ea, oare, încă suficienți anticorpi pentru a rezista acestei otrave de dincolo de Atlantic, care pătrunde, picătură cu pică-

tură, în organismul său? Dacă nu aceasta este situația, revine elitelor românești veritabila datorie de a găsi soluțiile ce se impun. Prin politică și prin social.

Din Franța ne scrie Alain Ruzé

Cea mai perfidă armă a corupției

A fost o vreme, deloc îndepărtată, în care homosexualii își ascundeau viciul; această nenorocită viață particulară nu apărea (sau apărea puțin) în operele lui Marcel Jouhandeau sau Henry de Montherlant. Nu exista nici un fel de prozelitism din partea lor, chiar dacă întregul Paris intelectual nu ignora câtuși de puțin cultul lor uranic. Cel puțin, bunul simț, respectul armoniei îi determinau să-și ascundă înclinațiile antinaturale.

Astăzi, în starea de totală deteriorare morală pe care o cunoaște societatea occidentală, situația s-a schimbat complet datorită mass-mediilor. Aceasta îi prezintă tineretului, drept modele, pe homosexuali, bărbați și femei, ca și pe bisexuați (amintiți-vă de publicitatea-propagandă americană din urmă cu câțiva ani despre Ying și Yang - toți suntem puțin bărbați, puțin femei...).

Canalul de televiziune francez "Canal +" a consacrat o noapte întreagă, în această primăvară, tânărilor cineast, mort de SIDA, Cyrille Collard, bisexuat pervers, sadomasochist, scatolog și toxicoman; mai mult, filmul său "Noaptea sălbatică" - premiat de mai multe ori în 1993, cu ocazia premiilor "Cesar" ale filmului francez, a fost difuzat de 6 ori, la ore diferite, ca toată lumea (și mai ales copiii) să-l vadă.

Mitul acestui "artist blestemat", al acestui "înger sălbatic"

s-a mai estompat după ce s-a aflat că nepoata, în vârstă de 25 de ani, a unui scriitor aparținând intelectualității cosmopolite din Paris, a murit după o scurtă întâlnire cu Cyrille Collard.

Dar ultima modă în materie este "lipstickul lesbian", sofismul șic, importat, firește, din Statele Unite, ca și aceste simboluri ale bogăției și civilizației precum Coca-Cola, blugii, adidașii, caschetele de baschet...

Să ne mirăm, oare, că Europa înregistrează o asemenea invazie americană, din California sau din New York? Nu, desigur, deoarece S.U.A. sunt, cel puțin deocamdată și înainte de a sări în aer datorită problemelor lor economice și rasiale, prima putere mondială pe plan economic și încearcă să devină așa ceva și în domeniile cultural și politic.

O dovadă semnificativă în cel mai înalt grad a acestei voințe a mass-mediilor occidentale de a degrada tineretul a avut loc la 7 aprilie 1994, când, pe toate canalele de televiziune franceze (TF 1, France 2, France 3, Canal T, Arte și M. 6), a fost difuzat un singur program, de trei ore. (Cine ar putea fi atât de puternic încât să-și impună legea televiziunilor private sau publice, acestea din urmă supunându-se, teoretic, guvernului și președinției republicii?) Mai mult, toate posturile de radio naționale, private sau publice, au con-

sacrat și ele această zi emisiunii "Sidaction", prezentată de un homosexual notoriu. Se înțelege de la sine că participanții, bolnavi de SIDA sau seropozitivi, aveau consemnul de a nu dezvălui originea contaminării lor; nu s-a vorbit, în consecință, nici de sodomie, nici de drog, nici de vagabondaj sexual. Cuvântul de ordine a fost: "Nu riscați nimic dacă folosiți prezervative". În plus, toți telespectatorii au fost denunțați ca seropozitivi potențiali.

Aceasta era egal cu a uita că prezervativul n-are nimic din "singurul vaccin preventiv" (pentru a relua un slogan oficial). Cu două zile înainte de această emisiune "Sidaction", Institutul Național (francez) de Consum (I.N.C.) a publicat un studiu, într-un număr special al revistei "50 milioane de consumatori", în care denunța ca având defecte 12 mărci de prezervative (din 28 testate și comercializate în Franța). Este cu atât mai grav, cu cât norma franceză de calitate admite un procentaj de eroare de trei prezervative, găurite sau poroase, dintr-un lot de 315... "Pe o piață de 157 milioane de prezervative, aceasta înseamnă că se acceptă a lăsa la vânzare peste un milion și jumătate de prezervative cu defecte pe an", conchide I.N.C. Adică, un risc mortal de 1 la sută...

De altfel, latexul, chiar în stare perfectă, este, oare, cu adevărat eficace împotriva virusului HIV? Susan C. Welles, șeful Departamentului de medicină preventivă de la Universitatea din Texas, apreciază, în "Social Science and Medicine", că prezervativul poate împiedica transmiterea virusului în numai 69% din cazuri; deci, o persoană din trei care utilizează prezervative riscă pericolul mortal de a se infecta și își pune partenerul în primejdie.

Alt aspect oribil al acestei emisiuni, dar care nu trebuie ascuns din pudoare - căci este vorba de salvarea tineretului român, a națiunii române de mâine - îl reprezintă pedofilia.

O actriță de cinema, nașă a emisiunii "Sidaction" și a cărei nuditate frivolă încearcă să facă uitați talentul său mediocru, a cerut ca, la școală, toate fetițele și toți băieții de 12 ani să știe ce este un prezervativ și care este utilitatea sa. Nu e, oare, aceasta o publicitate abjectă în favoarea pedofiliilor? Ceea ce nu înseamnă altceva decât a relua, în fond, anunțul făcut de o mamă, în zilele anterioare emisiunii: "Băiatul meu, în vârstă de 10 ani, știe deja că nu trebuie să faci dragoste fără prezervativ". Lucru de care, efectiv, trebuie să fii mandru...

În patria Amourului curtenitor și a lui Ronsard - în care un fost ministru al Educației naționale este, se pare, bisexuat și pedofil, și, totodată, sponsor oficial al grupului "rap" - "Dă-i cu tifla mamei tale" (cu alte cuvinte - să ni se ierte precizarea, dar ea este semnificativă pentru putreziciunea acestei societăți "deschise", propovăduită de unii - "Sodomise ta mămă") - SIDA face ravagii. Franța este cea mai afectată dintre țările Europei, iar sodomiile Televiziunii ei sunt la fel de intoleranți ca și cei ai Bibliei. Este o inversare a regulii și a ceea ce ar trebui să rămână excepția, o inversare a Binelui și Răului.

Mai mult ca oricând, ni se pare necesar să (re)citim capitolul XIX din Geneva...

Drogul - flagel la scară mondială (Imagine transmisă din Lausanne, la 14 februarie 1995, de Agenția A.S.L.)

